

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

14. základní škola v Mostě, Rozmarýnová 1692/3

Rozmarýnová 1692, 434 01 Most

Identifikátor školy: 600 083 900

Zřizovatel: Město Most, Budovatelů 1, 434 01 Most

Školský úřad Most, Budovatelů 2957, 434 01 Most

Termín konání orientační inspekce: 10.-13. dubna 2000

Čj.	064 40/00-5022
Signatura	of4ct104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Rozmarýnové ulici v Mostě má cílovou kapacitu 1000 žáků, v současné době se zde vzdělávají 874 žáci ve 34 třídách, z toho je devět tříd zaměřeno na rozšířenou výuku cizích jazyků. První stupeň tvoří 18 tříd se 484 žáky, druhý pak 16 tříd s 390 žáky. Od zahajovacího výkazu, který uvádí 878 žáků, nedošlo k výrazné změně ve stavu žactva. Pracuje zde celkem 53 pedagogů, t.j. 46 učitelů a 7 vychovatelek školní družiny. Škola sdružuje školní družinu a školní jídelnu. Velmi dobře zde pracuje rada školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Následující hodnocení kvality vzdělávání vyplývá z 23 sledovaných hodin, přičemž ČŠI zaměřila pozornost na výuku českého jazyka a jeho všech složek (12 hospitací) a výchov (11 hospitací - v hudební, výtvarné a tělesné výchově). Současně byly náhodným výběrem sledovány sešity žáků, výtvarné práce a žákovské knížky či informační notýsky. Hodnocení sledovaných jevů je souhrnné pro celý první stupeň.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12035/97-20 a ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků podle modelového učebního plánu č.j. 16333/96-22-21. Členění učiva ve sledovaných předmětech do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, zároveň časová dotace je v souladu s učebními plány uváděných vzdělávacích programů. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd.

Na prvním stupni je odborně a pedagogicky způsobilé odučeno 85,9 % z celkového počtu hodin. Zbývající výuku zajišťují tři učitelky bez požadovaného vzdělání. Na kvalitě výuky se tento handicap výrazněji neprojevil.

Škola má pro výuku dostatek vhodných výukových prostor. Převážná většina učeben je vybavena starým, v některých třídách značně opotřebovaným žákovským nábytkem. Ve třech učebnách nejsou vytvořeny potřebné hygienické podmínky pro práci ve výtvarné výchově, neboť nelze využívat vodovodu (téměř neteče voda), což stěžuje práci jak vyučujícím, tak žákům. Kromě učebnic a pracovních sešitů se schvalovací doložkou MŠMT, je ve třídách k dispozici dostatečné množství pomůcek (obrazový materiál, tabelární pomůcky, audiovizuální technika). Škola dle finančních možností obohacuje kabinetní sbírky. Ve sledované výuce však absentovalo jejich větší využívání. Učitelé preferují spíše vlastnoručně vyrobené kartičky, zaměstnávací úkoly na listech papíru, případně folie do pracovních sešitů. Tabelární pomůcky nebyly vůbec využívány, stejně jako názorné pomůcky.

Učebny jsou upravené, výzdobu tvoří žákovské práce, objevují se i živé květiny. Okna jsou proti slunci opatřena žaluziemi. V některých třídách se na jejich koupi podíleli rodiče žáků finančními sponzorskými dary.

Ve škole jsou dodržovány psychohygienické zásady, délka vyučovacích hodin a přestávek je stanovena a dodržována. Přestože škola preferuje vzdělávací program Obecná škola, nebyla zaznamenána výuka v jiných časových celcích.

Všechny sledované hodiny naukového i výchovného charakteru byly pečlivě a zodpovědně připraveny. Stanovené výukové cíle vycházely ze složení jednotlivých tříd, odpovídaly schopnostem žáků. Nezbytné organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Výuka byla vedena věcně správně.

I když se v některých třídách pokoušeli vyučující o netradiční přístupy k vyučování (skupinové vyučování, zadávání problémových úkolů, spolupráce mezi žáky, zábavné prvky učení), bylo to

jen v necelé polovině sledovaných hodin. V ostatních případech byla výuka vedena frontálním způsobem, svým pojetím nenaplňovala ideu Obecné školy. V rámci výuky českého jazyka byli žáci vedeni k práci s chybou, pozitivně lze hodnotit snahu o rozvoj a obohacování slovní zásoby. Čtenářské dovednosti jsou na rozdílné úrovni. Žáci se dokážou velmi dobře orientovat v textu a čtou s porozuměním. Ke zpestření výuky bylo běžně využíváno doplňovaček, křížovek a hledání různých tajemek. Používané formy práce byly neformální, žáci pracovali uvědoměle a spontánně.

Sledované předměty výchov byly kreativní, umožňovaly uplatnění všem žákům. Ve výuce byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. Hodiny byly promyšleně strukturovány, jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly. Vhodně bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Učitelé poskytovali žákům individuální pomoc, během sledovaných hodin pozitivně hodnotili jejich výkony a výsledky činností. Vzhledem k charakteru práce a výchovnému využívání témat při výtvarné a hudební výchově byl spád hodin rušný a po psychohygienické stránce vhodný (pohyb po třídě, hra na tělo, vytleskávání rytmu ap.). V rámci tělesné výchovy bylo efektivně využíváno času, během výuky byli žáci neustále v pohybu.

Klasifikace se v průběhu sledovaných hodin objevovala sporadicky. V žákovských knížkách se objevují vedle pochval i poznámky, slovní hodnocení v písemné podobě se nevyskytuje. Hodnocení známkou má sumativní charakter. V závěru hodin prováděly hodnocení učitelky, sebehodnocení se v hodinách nevyskytovalo.

V hodinách vládla přátelská atmosféra, žáci pracují v nestresujícím prostředí, s vyučujícími komunikují bezproblémově, nemají strach vyjádřit svůj názor. Během sledovaných hodin byli ukáznění a respektují dohodnutá pravidla chování.

Celkově lze výuku ve sledovaných hodinách hodnotit jako velmi dobrou.

2. stupeň

Český jazyk

Plánování výuky českého jazyka odpovídá osnovám programu Obecná škola a přes ne zcela přesné dodržování předložených časových plánů lze konstatovat, že osnovy jsou plněny. Předmětová komise stanovila počet jednotlivých prací a kontrolních diktátů, učitelé toto usnesení respektují a písemné práce archivují.

Český jazyk je vyučován z části odborně a pedagogicky nezpůsobile, což má na hodnocení předmětu výrazný vliv.

Materiální podmínky jsou dobré. Vyučující využívají učebnic s platnou doložkou a kopírovaný doplňkový materiál. Pro žáky není otevřena školní knihovna.

Hodiny byly vedeny především frontálním způsobem, většinou málo efektivně, učitelky nevyužívaly moderních forem a metod práce. Jen některé z hodin odpovídaly duchu Obecné školy.

Vnější motivace byla patrná ve všech hodinách, vnitřní motivace a průběžné oceňování výkonů žáků se objevovalo pouze v některých. Převažuje hodnocení z mluvnice a pravopisu, ale známky z ostatních složek jazyka nechybějí. Rozdílná je úroveň žákovských sešitů a přístup učitelů k jejich opravám.

Interakce a komunikace byla v některých sledovaných hodinách vynikající, v jiných průměrná.

Pozitiva a negativa ve sledovaných hodinách jsou v rovnováze, výuku lze hodnotit jako dobrou.

Cizí jazyky

Časová dotace hodin výuky cizího jazyka v jednotlivých ročnících odpovídá programu Obecná škola. Dle hospitací v hodinách a zápisů v třídních knihách nebylo zjištěno neplnění učebních osnov. Z činnosti předmětové komise byla dobře hodnocena spolupráce vyučujících v otázce návaznosti učiva, používání učebnic a realizace vlastních srovnávacích testů pro jednotlivé ročníky. V rámci spolupráce PK se učitelé navzájem v hodinách navštěvují a konzultují problematiku používaných metod práce. Při výuce anglického jazyka je využívána i počítačová učebna. Výsledky vzdělávání jsou předmětovou komisí vyhodnocovány formou srovnávacích testů, dále pak na základě účasti žáků v soutěžích, kde se umísťují na předních místech, jak bylo doloženo v dokumentaci školy. Dalším pozitivním zjištěním je fakt, že vybraní žáci školy konají jazykové zkoušky (tzv. předtesty) pořádané britskou University of Cambridge (1. stupeň zkoušky KET a 2. stupeň PET). Žáci, kteří úspěšně vykonají zkoušku, obdrží mezinárodně uznávaný certifikát.

Zajištění cizojazyčné výuky z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti je hodnoceno jako dobré, 48 % hodin je vyučováno s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, 33 % odborně způsobile a 19 % neodborně. Vyučující mají povětšinou vlastní učebnu pro výuku cizího jazyka, která je vybavena audiovizuálními a tabelárními pomůckami. Učebny jsou vzhledem k výuce efektivně uspořádány a působí esteticky, žáci mají dostatek pomůcek pro výuku, významně kladně je hodnoceno používání slovníků v průběhu činností v hodině.

Hospitace proběhly v hodinách německého a anglického jazyka ve třídách s rozšířenou i standardní výukou cizích jazyků. Většina hodin měla jasně stanovený cíl a tomu odpovídala i struktura činností. Vyučující vhodně střídali činnosti tak, aby byli žáci aktivní po celou vyučovací hodinu. Zvolené formy práce odpovídaly pojetí moderní jazykové výuky s důrazem na aktivity žáků. Preferován byl ústní projev před písemným, hodiny povětšinou byly vedeny v cizím jazyce, žáci dobře reagovali na pokyny vyučujících, bylo zřejmé, že jsou na uvedené formy práce zvyklí. Zařazovány byly kooperativní činnosti s důsledně uplatňovanou zpětnou vazbou formou různých druhů komunikace (interpretace textu, vlastní vyjádření, dialog, hra, hádanka). Z této charakteristiky se vymykaly dvě hodiny, kde výuka spočívala na plnění úkolů učebnice a na překladu do češtiny. V těchto hodinách převažoval projev učitele nad činnostmi žáků.

Hodnocení žáků probíhalo během různých činností, žáci projevovali dobré znalosti, v komunikaci učitele se žáky bylo zřejmé, že vyučující vycházejí z konkrétních poznatků o žácích. Při řešení úkolů byla žákům poskytována individuální pomoc a vysvětlení ze strany učitelů, respektovány byly věkové zvláštnosti žáků. V hodinách se objevovala skupinová práce, mezi žáky panovala spolupráce a vzájemná tolerance. Vyučujícím se dařilo vytvářet přátelskou pracovní atmosféru.

Z celkem 10 navštívených hodin jazykové výuky je 6 hodnoceno jako vynikajících, 2 velmi dobré a 2 hodiny jako ještě vyhovující.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI výuku cizích jazyků jako velmi dobrou.

Občanská výchova

Učební osnovy jsou ve sledovaných třídách plněny. S tímto zjištěním plně korespondují i předložené plány učiva. Výjimkou jsou ale dvě třídy devátého ročníku. Ze zápisů v třídní knize a předloženého časového a tematického plánu vyplývá, že ve zmíněném devátém ročníku nebyla většina témat, která pro tento ročník předepisují osnovy, do plánu zařazena.

Personální podmínky jsou dobré. Občanskou výchovu vyučují učitelé s pedagogickou nebo pedagogickou i odbornou způsobilostí. Materiální podmínky jsou také dobré, učitelé využívají

velkého množství obrazového materiálu a dalších pomůcek.

Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň, od vynikající až po dobrou. Vynikající a velmi dobré hodiny měly netradiční stavbu, žáci byli vedeni k přemýšlení nad problémem, kooperaci a vzájemné pomoci, kreativitě a samostatnému vyhledávání informací. Tomu odpovídalo i pozitivní hodnocení žáků a vynikající interakce a komunikace mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem. Hodiny splňovaly nároky kladené na občanskou výchovu ve zvoleném vzdělávacím programu. Hodiny hodnocené jako dobré byly vedeny frontálně a upřednostňovaly pasivní získávání informací.

Po posouzení zjištěných skutečností lze hodnotit sledovanou výuku občanské výchovy jako velmi dobrou.

Dějepis

Plánování a příprava výuky je v souladu se vzdělávacím programem Obecná škola. Učební osnovy jsou plněny i zásluhou dvouhodinové týdenní dotace na předmět v každém ročníku. Rizika s možným nesplněním osnov v 9. ročníku byla odstraněna úpravou časových a tematických plánů ještě v průběhu inspekční návštěvy.

Dějepis je vyučován odborně a pedagogicky způsobilé z 56,3 %, ostatní výuka předmětu není zajištěna odborně ani pedagogicky způsobilé, což bylo na výuce patrné. Materiální podmínky jsou dobré. Vyučující využívali především učebnice, dějepisné mapy, encyklopedie a publikace, které přinesli žáci. Sledované hodiny nebyly pro žáky stresující, žáci nebyli ani přetěžováni. Integrovaným žákům nebyla věnována dostatečná pozornost, přestože jejich únava byla zjevná. Prostředí v některých třídách je neinspirující i svými poničenými lavicemi.

Organizací a formami práce se výuka v 6. a 9. ročníku nelišila od škol s výukou podle programu Základní škola. Jen v jedné třídě se objevily náznaky práce ve skupinách a práce s informacemi (využití slovníků a textů v knihách). Absence názoru vedla k vysoké abstrakci. U odborně a pedagogicky nezpůsobilé vyučující převažoval při výkladu monolog s jen ojedinělými vstupy žáků. Ve třídě s odborně a pedagogicky způsobilou vyučující byla spolupráce s žáky bohatší a formy výuky pestřejší. Žáci zde uplatňovali i připravené referáty.

Motivace ve sledovaných hodinách byla především vnější. Vnitřní motivace (zájem žáků o předmět) nebyla zjevně patrná. Hodnocení výkonů žáků v 6. ročníku bylo časté. V 9. ročníku v žakovských knížkách známky z předmětu téměř chybějí, mají sumativní charakter. Žáci jsou zkoušeni především písemnou formou. Na konci hodin chybělo hodnocení práce.

Vyučující nevěnují potřebnou pozornost sešitům žáků, což je v 6. ročníku příčinou špatně interpretovaných pojmů, protože je mají žáci chybně zapsány.

Atmosféra byla bezprostřední a vzájemně vstřícná v 6. ročníku, v 9. ročníku museli být žáci ke spolupráci vybízeni. Vyučující kladli převážně uzavřené otázky, žáci odpovídali jednoslovně.

Sledovanou výuku dějepisu lze hodnotit jako dobrou.

Matematika, fyzika

Plánování a příprava je ještě vyhovující. Plánování a řazení učiva bylo doloženo časovými a tematickými plány, které ředitel školy od učitelů vyžaduje. Plánování se odvíjí převážně od používaných učebnic a více než osnovám vyhovuje řazení učiva pojetí vyučujících. V obou předmětech se objevují témata, která jsou zařazena do jiných ročníků, než uvádí osnovy. Toto je méně závažné ve výuce matematiky, kde učí plně způsobilí vyučující a odklon od osnov nemá dopad na jejich celkové splnění v období 6. až 9. ročníku. Za zvážení však stojí, zda podobné úpravy odpovídají věku žáků. Jiná je situace ve výuce fyziky, kde již tak příznivá

způsobilost výuky není. Plánování učiva neodpovídá plánům předložených řediteli školy. Např. učivo již probrané v 6. ročníku je znovu zařazeno v 8. ročníku, aniž by o tom vedení školy vědělo. Podle zápisů v třídních knihách z loňského školního roku je zřejmé, že ve dvou ze čtyř tříd devátých ročníků nebyla vůbec probrána poslední kapitola fyziky, uvedená v plánu jako Vesmír. Kromě toho nevýstižné zápisy, z některých hodin fyziky v třídních knihách, neumožňují vedení školy toto zaznamenat.

Hodiny matematiky byly promyšleně připraveny. Hodiny fyziky vycházely z rutiny, a ve dvou hodinách se objevily i závažné odborné chyby. Špatně je pracováno se zvolenými učebnicemi typu A, B.

Personální podmínky v hodinách matematiky jsou výborné (100 % odborně a pedagogicky způsobilé odučené), ve fyzice vyhovující (z celkového počtu všech hodin fyziky je odborně a pedagogicky způsobilé odučeno 51,6 %).

Materiální podmínky v obou předmětech jsou dobré, zejména v matematice. Vybavenost fyziky jako předmětu je také na dobré úrovni, ale v hodinách bylo materiální zázemí využito formálně.

Psychohygiena vzdělávacího procesu byla na velmi dobré úrovni v matematice a na dobré ve fyzice. Respektována je délka hodin, střídání činností podporovalo zapojení a zájem žáků.

Organizace, formy a metody práce byly na velmi dobré úrovni v hodinách matematiky, kde bylo pamatováno na specifika programu Obecná škola. Vyučující se věnovali všem žákům, respektováno bylo individuální tempo při práci, využity byly mezipředmětové vztahy, v jedné třídě pak bylo pracováno i ve skupinách. Hodiny fyziky se uvedeného vzdělávacího programu nedotkly.

Motivace a hodnocení bylo na velmi dobré úrovni v matematice. Dobrá atmosféra ve třídě, blížící se přijímací zkoušky na střední školy tomuto napomohly. Hodnocení bylo použito i slovní, ale v žakovských knížkách je uvedena běžná klasifikace známkou. Menší účinnost těchto složek v hodině byla ve fyzice.

Interakce a komunikace byla opět na velmi dobré úrovni v matematice, kde byla důvěra žáků k učiteli. Žáci se bez obav dotazovali a nestyděli se za případný neúspěch. Ve fyzice si mladší žáci komunikaci spíše vynucovali a ve vyšších ročnících docházelo ke komunikaci pouze na vyzvání učitele a dominantním prvkem v hodině byl právě vyučující.

Kvalitu vzdělávání hodnotí ČŠI jako velmi dobrou v matematice a jako ještě vyhovující ve fyzice.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě zjištění a hodnocení výše uvedených předmětů lze konstatovat, že výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů ve vyhovujících prostorách. Plánování výuky je velmi dobré na prvním stupni. Na druhém stupni nevyhovuje v občanské výchově. Možnosti volby volitelných předmětů v návaznosti na povinné předměty, zejména ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků jsou omezené. Podmínky výuky jsou velmi dobré na 1. stupni, na 2. stupni pak negativně ovlivňovala výuku v některých sledovaných předmětech chybějící odborná a pedagogická způsobilost, zejména ve fyzice a dějepisu. Pomůcky nejsou vždy účelně využívány. Organizace, formy a metody výuky byly přiměřené věku a možnostem žáků, ale svým pojetím více než z 50 % nenaplňovaly deklarovaný vzdělávací program Obecná škola. Většinu sledovaných hodin prostupovala motivace vnitřní i vnější, zároveň zde bylo zřejmé pozitivní hodnocení výkonů žáků. Výuka probíhala v nestresujícím prostředí, vzájemná interakce a komunikace byla ve většině sledovaných hodin na velmi dobré úrovni.

Celkově lze kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotit jako velmi dobrou, zejména s přihlédnutím na první stupeň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce není sice písemnou formou zpracována, ale jsou vytýčeny tyto dlouhodobé úkoly: další zkvalitňování výuky cizích jazyků, vytvářet materiálně technické i personální podmínky pro práci na počítačích a sportovně nadaným žákům umožnit hlubší sportovní aktivity ve školním sportovním klubu, který nabízí širokou škálu sportů. Koncepční záměry jsou zpracovány v celoročním plánu školy, který obsahuje hlavní úkoly ve všech oblastech řízení, navíc uvádí i spolupráci s rodičovskou veřejností. V obecné rovině sestavený celoroční plán je dále rozpracován do měsíčních plánů a konkretizován v týdenních úkolech. Ty uvádějí termínované a adresné úkoly, zároveň jsou pedagogům vždy v předstihu k dispozici ve sborovně školy.

Výuka probíhá ve všech ročnících podle schváleného vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12035/97-20, v devíti třídách s rozšířenou výukou cizího jazyka pak podle modelového učebního plánu č.j. 16 333/96-22-21. Z hlediska celé školy je žákům nabídnuto pět volitelných předmětů (účetnictví, příprava pokrmů, technická praktika a dvakrát sport a pohybové aktivity) a jeden nepovinný předmět (sportovní hry). Plánování volitelných předmětů však nevyhází z deklarovaných priorit, zejména v jazykové oblasti, neboť žákům (ani v jazykových třídách) nebyl nabídnut volitelný předmět, který by rozšiřoval jazykové znalosti (např. konverzace či další cizí jazyk). V rámci řízení není plánování výchovně vzdělávacího procesu efektivní. Vedení školy požaduje na učitelích časové a tematické plány, které mají zajistit rozpracování osnov do ročníků. Plány jsou na 2. stupni zpracovány formálně, učivo je přesouváno do jiných ročníků, aniž by byla provedena kontrola těchto úprav.

Kvalitu, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnotí ČŠI jako dobré.

Organizování

Organizační uspořádání školy je přehledně zpracováno v organizačním řádu, který zároveň vymezuje kompetence pracovníků a s tím spojené pravomoci. Vedení školy tvoří ředitel školy a dvě zástupkyně, přičemž zástupkyně pro druhý stupeň je statutárním zástupcem ředitele.

Kromě pedagogické rady jsou ve škole vytvořeny a pravidelně pracují metodické orgány. Na prvním stupni je ustanoveno 6 metodických sdružení a na druhém stupni pracuje pět předmětových komisí. Mezi metodickými orgány je vytvořena vazba, což zajišťuje bezproblémový přechod žáků z pátého ročníku na vyšší stupeň.

Vnitřní informační systém zabezpečují pravidelné a operativní porady vedení školy s pedagogy. Potřebné, včasné a úplné informace mají učitelé dále vyvěšeny na nástěnkách ve sborovně a kromě toho má každý učitel vlastní desky, kam vedení školy vkládá důležité sdělení pro konkrétní pracovníky. Informovanost rodičů je prováděna prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách a notýscích, na pravidelných a mimořádných třídních schůzkách, v případě nutnosti jsou rodiče informováni doporučeným dopisem. Údaje osobního charakteru jsou zajištěny před zneužitím v uzamykatelných místnostech, ke kterým mají přístup pouze kompetentní pracovníci.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Vyučování probíhá podle pravidelného rozvrhu, délka přestávek respektuje psychohygienu.

Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti. Žáci se pravidelně a s velmi dobrými výsledky zúčastňují předmětových soutěží a olympiád, vydávají měsíčník OKO a pořádají besídky pro veřejnost. Škola se prezentuje i ve sdělovacích prostředcích a na internetu, kde má vlastní webové stránky. Rozhodnutí vydaná ředitelem jsou včasná, konkrétní a jednoznačná (nejčastěji se jedná o odložení nebo prodloužení povinné školní docházky). Škola organizuje výjezdy žáků do zahraničí v souladu s metodickým pokynem č.j. 16741/97-20 a vždy se souhlasem Školského úřadu v Mostě.

Ředitel spolupracuje a zúčastňuje se jednání s orgány státní správy a samosprávy, velmi dobrá spolupráce je s radou školy.

Organizační uspořádání a informační systém lze hodnotit jako velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy tvoří kompaktní celek s velkým pedagogickým feminizovaným sborem. Ředitel i obě zástupkyně se pravidelně zúčastňují jednání metodických orgánů, kdy při dalším vedení využívají závěrů těchto porad. Ředitel školy využívá maximálně odbornost pedagogů při přidělování hodin jednotlivých předmětů. Pedagogové uplatňují svou nápaditost a tvořivost především jednorázovými akcemi, např. při výzdobě školy, učitelé jazyků připravují nad rámec svých povinností žáky k získání jazykových certifikátů. V současné době šest učitelů studuje na Pedagogických fakultách, další se sebevzdělávají formou DVPP.

Odborně a pedagogicky nezpůsobilým učitelům je poskytována pomoc prostřednictvím vedoucích metodických orgánů, na prvním stupni pak ještě osobně zástupkyní ředitele. Učitelé mají možnost vzájemných hospitací.

Hodnotící kritéria pro hmotné a morální stimulování pracovníků jsou vytvořena, učitelé se s nimi seznámili, jsou vyvěšena ve sborovně školy. Tato kritéria jsou však velmi obecná a některá přímo vyplývají z pracovního řádu pro zaměstnance škol. Nadtarifní složky platu, zejména osobní ohodnocení stanovuje ředitel jednou za rok. Celkové, pravidelné hodnocení práce jednotlivých zaměstnanců není prováděno. Veřejné hodnocení pedagogické práce se uskutečňuje na pedagogických radách. Sebehodnocení školy probíhá důsledně, jednak formou výroční zprávy a dále analýzou výchovně vzdělávacího procesu za celý školní rok.

Systém a rozsah vedení je funkční. Hodnotící kritéria jsou obecná a většinu pedagogů z finančních důvodů nemotivují k uplatnění svých jedinečných schopností a tvořivosti v době mimo vyučování, zejména při dlouhodobých nebo opakujících se činnostech.

Vedení a motivování pracovníků lze hodnotit jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola probíhá na základě plánu kontrolní a hospitační činnosti. Všechny kompetence kontrol výchovně vzdělávacího procesu jsou rozděleny mezi zástupkyně ředitele. Ředitel se podílí v pedagogické oblasti pouze na hospitační činnosti. Kontrolní činnost na prvním stupni je koncepční a účinná. Na druhém stupni je kontrola prováděna formálně. Zejména kontroly povinné dokumentace, třídních knih, je nedostatečná. Vedení školy nezachytilo neplnění učebních osnov. Kontrola zavedené žákovské dokumentace (žákovské knížky) není vždy důsledná, neboť frekvence známek v některých předmětech neumožňuje potřebnou informovanost rodičů o prospěchu žáků. Ředitel nemá zpětnou vazbu o kontrole výchovně vzdělávacího procesu.

Sám věnuje pozornost provozním a ekonomickým záležitostem školy. Z osobně provedených kontrol provozu školy nepožizuje zápisy. O hospodaření má přehled, společně s ekonomkou školy pravidelně sleduje čerpání finančního rozpočtu.

Hospitační činnosti probíhají plánovitě, průběžně po celý školní rok. Do současné doby se uskutečnilo 59 hospitací. Z hospitací jsou pořizovány zápisy, které jsou datovány, podepsány hospitovaným a jsou zde uvedeny závěry z provedeného rozboru. V případě závažných nedostatků jsou přijímána opatření k odstranění.

Pro hodnocení úrovně výsledků učení žáků využívá škola testy Kalibro, Scio a srovnávacích prověrek, které zadávají zástupkyně ředitele v paralelních třídách jednotlivých ročníků. Škola všechny výsledky analyzuje, využívá možnosti porovnání s dalšími školami v České republice.

Kontrolní mechanismy lze hodnotit jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry školy jsou jasně stanoveny, ale plánování, zejména v oblasti nabídky volitelných a nepovinných předmětů nevychází vždy z potřeb a zájmů žáků. Organizační uspořádání školy je funkční. Ustanovené metodické orgány pracují pravidelně a zároveň je zajištěna kontinuita mezi prvním a druhým stupněm. Hodnotící kritéria jsou vytvořena v obecné rovině a příliš nemotivují pedagogy k dlouhodobým aktivitám kde by mohli uplatnit svou tvořivost a nápaditost. Kontrolní mechanismy na druhém stupni tvoří slabší článek řízení.

Celkově lze kvalitu řízení hodnotit jako dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Integrace žáků se zdravotním postižením

V letošním školním roce škola integruje 26 žáků. Všichni mají odborná vyšetření s doporučením k integraci a zároveň mají vytvořeny individuální vzdělávací programy. Jen na některé žáky požaduje škola zvýšený finanční normativ. Během výuky s žáky individuálně pracuje rehabilitační pracovnice, která prošla kurzem pro dyslektické asistenty, ale nemá žádné pedagogické vzdělání. Je placena z prostředků Úřadu práce a s žáky pracuje dle instrukcí učitelů. Kromě této péče není žákům v době mimo vyučování poskytována žádná další dlouhodobá a soustavná pomoc, i když ve škole pracuje osm odborně proškolených učitelek. Dle potřeby pracují učitelky narázově s žáky mimo vyučování.

U některých žáků je po dohodě s rodiči využito slovního hodnocení i na vysvědčení.

Práci s integrovanými žáky lze hodnotit jako dobrou.

Výchovné poradenství

Je svěřeno zkušené vyučující, která má v této problematice dlouholetou praxi. Odborné studium výchovného poradenství nemá, absolvovala však školící cyklus pořádaný pedagogicko-psychologickou poradnou. Výchovná poradkyně má pracovní náplň vymezeny své kompetence a řídí se plánem práce.

Podle důležitosti problémů ve škole se zabývá:

- výchovně vzdělávacími problémy,
- profesionální orientací žáků,

- integraci žáků do běžných tříd.

Ve škole je registrována problematika šikany a projevy xenofobie. Škola je jedna z mála, která problematiku šikany a jiných současných negativních jevů přiznává a zabývá se jí. Drogovou problematikou se zabývá protidrogový koordinátor.

Partnery ve výchovném poradenství jsou: Úřad práce, pedagogicko-psychologická poradna, SPC v Teplicích, sociální kurátoři OÚ, Policie ČR, třídní učitelé a rodiče žáků.

Orientaci v problematice a realizaci výchovného poradenství ve škole hodnotí ČŠI jako vynikající.

Název školy

Na základě předloženého rozhodnutí o zařazení školy do sítě, které bylo vydáno pod č.j. 46/960 a poslední aktualizací ze dne 1. 7. 1997 ČŠI zjistila, že název školy je v rozporu s platnými právními předpisy. Česká školní inspekce na základě tohoto zjištění a v souladu s metodickým pokynem č.j. 18648/98-20 k úpravě názvů škol, sdělila podnět k provedení změny názvu školy Školskému úřadu v Mostě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace škol dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- celoroční plán školy pro školní rok 1999/2000,
- časové a tematické plány,
- výroční zpráva školy za období 1998/1999,
- dokumentace integrovaných žáků,
- zápisy pedagogických rad, metodických sdružení a předmětových komisí.

ZÁVĚR

Posouzením všech sledovaných oblastí v rámci orientační inspekce byla stanovena následující **výrazná pozitiva:**

- velmi dobrá práce vyučujících na prvním stupni,
- návaznost výuky mezi prvním a druhým stupněm,
- prezentace školy na veřejnosti,
- pravidelné využívání evaluačních nástrojů pro hodnocení úrovně výsledků učení žáků,
- stabilita velkého pedagogického sboru,
- postupné zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogů, zejména v oblasti cizích jazyků.

výrazná negativa:

- plánování výchovně vzdělávacího procesu není efektivní,
- formálně prováděná kontrola povinné dokumentace na druhém stupni,
- integrace žáků se zdravotním postižením není prováděna pedagogicky způsobilé,
- odklon od principů a cílů vzdělávacího programu Obecná škola,

- nerespektování učebních osnov v předmětu na druhém stupni.

Škola má vytvořeny dobré prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání žáků. Personální zajištění výuky je velmi dobré zejména na prvním stupni, kdy je odborně a pedagogicky způsobilé odučeno 85,9 % všech hodin. Na druhém stupni je 100% odborně a pedagogicky způsobilé vyučována matematika a chemie. Chybí zde odborníci pro výchovy (výtvarnou, rodinou a také tělesnou výchovu). Psychohygienu je dodržována ve všech třídách. Škola preferuje pevně stanovený rozvrh vyučovacích hodin a délky přestávek.

Výuka probíhá podle schválených vzdělávacích programů. Vedení školy požaduje na učitelích časové a tematické plány, které jsou v některých případech formální nebo jejich obsah nekoresponduje s učebními osnovami. Vzdělávání probíhá v oboustranně přívětivém prostředí, žáci projevují o výuku zájem, jsou aktivní a nebojí se vyjadřovat vlastní názory. Ve vlastní výuce pak ale chybí více forem a metod práce, které jsou příznačné pro zvolený vzdělávací program Obecná škola. Učitelé nepoužívají v potřebné míře dostupných pomůcek, které má škola k dispozici. Ve výuce preferují nejčastěji vlastnoručně vyrobené kartičky nebo nakopírovaný doplňkový materiál. Výuka je vedena téměř vždy věcně správně. Hodnocení a klasifikace prospěchu je v souladu s platnou právní normou. Jen výjimečně jsou žáci v závěru hodin vedeni k sebehodnocení.

Koncepce školy je pojata globálně a je reálná. Z hlediska celé školy a počtu žáků je nabídka volitelných a zejména nepovinných předmětů velmi omezená. Organizační uspořádání školy je funkční, dobře zde pracují metodické orgány, je zajištěn bezproblémový přechod žáků na vyšší stupeň, začínajícím nebo odborně a pedagogicky nezpůsobilým pedagogům je poskytována metodická pomoc. Kontrolní mechanismy nejsou vždy účinné, zejména kontrola pedagogické dokumentace na druhém stupni se provádí formálně, což následně vede k úniku potřebných informací týkajících se výchovně vzdělávacího procesu.

Finanční prostředky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány účelně. Škola využívá tyto prostředky na nákup a doplnění nejn nutnějších učebních pomůcek a učebnic. Žáci prvních ročníků dostávají zdarma do osobního vlastnictví učebnice a základní učební pomůcky.

V roce 1996 proběhla ve škole komplexní inspekce. Za uplynulé čtyři roky došlo k pozitivnímu vývoji v oblasti personální, kdy se zvýšil počet odborně a pedagogicky způsobilých učitelů pro výuku cizích jazyků. Tím, že vedení školy vytváří podmínky pro studium učitelů, se zvyšuje i odborná a pedagogická způsobilost v dalších předmětech. Nepodařilo se získat odborníky pro hudební a tělesnou výchovu, kde přetrvává vysoká odborná a pedagogická nezpůsobilost.

Škola zmodernizovala učebnu výpočetní techniky. Počet oddělení školní družiny byl snížen, zároveň byl snížen i počet žáků v jednotlivých odděleních. Stagnuje vybavování tříd potřebným novým nebo alespoň renovovaným žákovským nábytkem.

Celkově lze školu ve sledovaných oblastech, zejména s přihlédnutím k výchovně vzdělávacímu procesu, hodnotit jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednářová v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Podešvová v.r.
	Mgr. Marcela Zavoralová v.r.
	Mgr. Vladimír Bečvář v.r.
	Mgr. Petr Salač v.r.

V Mostě dne 25. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:2000-04-26.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Ladislav Zeman v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrá	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-05-12	Neumannová
Zřizovatel	2000-05-12	Krátká
Rada školy	2000-05-12	064 49/00-5022

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-05-11	064 04/00-5022	je přílohou inspekční zprávy